Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 623
van **IMMANUEL DE REUSE**
datum: 3 mei 2021

---

aan **WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Diensten maatschappelijk werk (DMW's) - Wegvallen werkingssubsidies m.b.t. de toeleidingsprocedure voor personen met een handicap

Een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds is een voorziening die als opdracht heeft hulp- en dienstverlening te bieden aan gebruikers en aan hun mantelzorgers, in het bijzonder als zij door ziekte, handicap, ouderdom of vanuit sociale kwetsbaarheid blijvend of tijdelijk problemen ondervinden.

Belangrijk aspecten van de DMW's zijn:

a. Rechtendetectie.

- Hulpverlening binnen de thuisomgeving.
- Op vrijwillige basis.
- Met respect en in wederzijds vertrouwen.
- Emancipatorische aanpak.
- Maximale informatieverstrekking.
- Betrekken van netwerk.
- Info en advies rond sociale voordelen en voorzieningen.
- Inkomen maximaliseren (tegemoetkomingen, premies, vervangingsinkomen).
- Rechten maximaal uitputten (sociale voordelen).
- Toegang tot diensten en voorzieningen bevorderen.
- Er zijn geen wachtlijsten; hulpverlening is gratis.

b. Begeleidingen.

- Zorgbegeleiding in complexe thuiszorgsituaties.
- Psychosociale begeleiding bij verliesverwerking.
- Trajectbegeleiding voor personen met een handicap.

c. Sterktes.

- Expertise wet- en regelgeving m.b.t. ziekte en handicap.
- Expertise zorgbegeleiding.
- Rechtstreekse toeleiding naar vrijwilligerswerking en mantelzorgwerking.
- Lage drempel.
- Goede kennis rond sociale kaart.
- Proactieve benadering.
- Gratis hulpverlening.

- Vertrouwelijkheid en discretie.

d. DMW en het persoonsvolgend budget (PVB).

Vanuit het proces van vraagverheldering zullen er acties ondernomen worden binnen de verschillende concentrische cirkels om de zorg voor de gebruiker vorm te geven. Indien nodig, zal er vanuit dit proces een ondersteuningsplan persoonsvolgend budget (OP PVB) opgemaakt worden. In 2019 werden er 3877 OP PVB's ingediend:

- 27% werd ingediend door de dienst ondersteuningsplan (DOP).
- 56,2% werd ingediend door DMW.
- 9,1% werd ingediend met andere hulp (bijvoorbeeld gebruikersorganisatie).
- 7,7% werd ingediend zonder hulp.

Na goedkeuring OP PVB volgt objectivering door het multidisciplinair team (MDT) aan de hand van het objectief ZorgZwaarte Instrument (ZZI).

Inschalers zijn gecertificeerd door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH).

De Vlaamse Toeleidingscommissie beslist aan de hand van deze objectivering over:
- de erkenning van de handicap;
- de toekenning tot een prioriteitengroep.

De procedure bij erkend MDT stelt VAPH in staat om de vraag van de burger objectief te beoordelen.

Een recente boodschap van de Vlaamse Regering meldt dat de DMW's voor deze opdracht vanaf 2021 niet meer gefinancierd zullen worden. Dit betekent dat de werkingssubsidies van 750.000 euro wegvallen vanaf 2021.

1. Wat is de reden van het ontnemen van de werkingssubsidies aan de DMW's van de ziekenfondsen m.b.t. de toeleidingsprocedure voor personen met een handicap?
2. Welke alternatieven stelt de minister voorop, als de ziekenfondsen deze activiteit zullen stopzetten?
   a) Is het de bedoeling dat de DOP's dit opnemen?
   b) Zo ja, hoe zal de minister ervoor zorgen dat de DOP's de nodige mankracht en expertise kunnen opbouwen?
   c) Zo ja, welke extra financiële middelen gaat de minister dan toekennen aan de DOP's?
   d) Hoeveel werkingssubsidies ontvangen de DOP's vandaag op jaarbasis?
   e) Als de DOP's dit niet zullen overnemen, wat zijn dan de alternatieven?

WOUTER BEKE
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

ANTWOORD
op vraag nr. 623 van 3 mei 2021
van **IMMANUEL DE REUSE**

---

1. In het regeerakkoord wordt een bijsturing van de volledige toeleidingsprocedure naar een PVB voorzien, waaronder de opmaak en de opvolging van ondersteuningsplannen. De huidige toeleidingsprocedure wordt herbekeken en vereenvoudigd. Hierbij zal ook de rol van de huidige actoren in de toeleidingsprocedure geëvalueerd worden. Het is uiteraard niet onze bedoeling om de dienstverlening aan personen met een handicap achteruit te zien gaan. Integendeel, de ondersteuning aan personen met een handicap sluit aan op de basisopdrachten van de diensten maatschappelijk werk zoals omschreven in het Woonzorgdecreet.
   Ik ben dan ook tevreden dat de DMW's in afwachting van een meer generieke hervorming hun rol inzake vraagverheldering en ondersteuning voor personen met een handicap blijven opnemen.

2. a) Het VAPH ziet de rol van de DMW als complementair aan deze van de DOP en wenst de DMW dan ook blijvend te betrekken in de toeleidingsprocedure naar een PVB. Op langere termijn beoogt het VAPH een fundamenteel herdenken van de rol van de diverse actoren in de toeleidingsprocedure.

   b) De DOP beschikken vandaag over voldoende expertise; zij gaan vaak een intensiever traject in de opmaak van een ondersteuningsplan. Daarnaast nemen de DMW's hun rol inzake vraagverheldering en ondersteuning van de persoon met een handicap nog op.

   c) Deze vraag is momenteel niet aan de orde. Het is echter niet nodig voor elke aanvrager een uitgebreid DOP-traject te voorzien.

   d) De DOP ontvangen vandaag 0,24 personeelspunten per begeleiding. Hun programmatie is vandaag regelgevend vastgelegd op 27.958 begeleidingen.

   e) Zoals aangehaald wordt momenteel een nieuw kader voor de toeleiding uitgewerkt en wordt daarbij ook de rol van de huidige actoren geëvalueerd. In het vernieuwd kader zal ook de dienstverlening aan de cliënt en de noden van de persoon met een handicap centraal staan; van daaruit zal bepaald worden welke actoren op welke wijze een rol zullen opnemen.